

Vydává MNV a MV NF v Peníklé

Září - říjen 1978

60. výročí vzniku Československé republiky .

61. výročí Velké říjnové socialistické revoluce.

Vznik Československé republiky 28. října 1918 byl výrazným pokrokem proti reakčnímu rakousko-uherskému soustání. Po třech staletích poroby vznikl samostatný stát Čechů a Slováků. Samotný vznik republiky byl usnadněn novým poměrem sil ve světě. Národní a demokratická revoluce u nás tehdy probíhala souběžně s ostatními revolucemi v Evropě, mezi nimiž socialistická revoluce v Rusku měla dominantní postavení. Tuto skutečnost vyjádřil generální tajemník ÚV KSČ a prezident republiky Gustáv Husák těmito slovy: "Důležitým výsledkem bojů za velké ideály národní a sociální svobody bylo vytvoření samostatného státu Čechů a Slováků v roce 1918. Vznik Československa, jehož 60. výročí si připomínáme, byl předělem v životě našeho lidu, výrazným pokrokem ve srovnání s reakčním polofeudálním habsburským panstvím. Po staletí cizí nadvlády a útlaku se v novém státě vytvořil podstatně příznivější rámec pro rozvoj národního života a pro další rozvinutí boje za sociální a politická práva pracujícího lidu."

Myšlení naší veřejnosti bylo již dávno před 1. světovou imperialistickou válkou proniknuto vřelými sympatiemi k ruskému národu, k ruské kultuře. VRSR byla u nás též přijata s velkým nadšením tím spíše, že vnesla do temnot světové války nové světlo, objevila se hesla pro ukončení této strašné války vedené za zájmy kapitalistických vykořisťovatelů. Říjnová revoluce vytýčila jasně a energicky program práva sebeurčení národů, který podnítil nejen všechny utlačované národy v Rakousku-uhersku, ale celého světa.

Ni méně pokrok, který byl vznikem samostatného Československého státu dosažen, byl omezený. Nový stát vznikl jako stát kapitalistický a třídní charakter tohoto státu zabranoval uskutečnit touhu

po sociálním osvobození. Bída, nezaměstnanost a sociální
 součásti života v buržoasním Československu a nutí-
 k boji proti sociálnímu útlaku.
 připomínáme-li si letos 60.výročí vzniku ČSR, připomínáme si i
 zkušenosti, kterými prošel československý lid za šest de-
 setiletí existence svého státu. Od zrodu československého státu, kte-
 rý vznikl pod vlivem ideí Října, přes založení KSČ, přes úporný boj
 s hitlerovským fašismem a naše osvobození Sovětskou armádou, dospěli
 k naší dnešní socialistické skutečnosti.
 Po boku SSSR, za jeho neustálé pomoci a podpory při socialistické
 výstavbě, byl vybudován socialismus i v naší zemi a ČSSR se stala
 členem světové socialistické soustavy. A to je hrdá bilance
 60ti let a hrdé dědictví ideí Října 1917.

XXXXX

Plán M Č S P - 1978

- 24.10. 60.výročí vyhlášení ČSR, Den znárodnění, 10.výročí zákona
 o čs.federaci.
 Před zahájením zasedání MNV proslov na téma: Bez VŘSR by
 nebylo ČSR.
 Kulturní vložka. - PO, ZDŠ, OB
- 27.10. Slavnostní shromáždění žactva k 60.výr.vyhlášení ČSR.
 Přizvání zástupců VO KSČ, MNV a SRPŠ.
 Kulturní pořad a vysvětlení vzniku ČSR. - ZO KSČ ZDŠ, PO, OB
- 27.10. Položení věnců k pomníkům padlých. NV NF, PO
- 5.11. Zahájení MČSP, proslov a kulturní vložka k 61.výročí VŘSR
 před dětským div.představením - ROH Seby, SČSP, PO, ZDŠ
- 7.11. Slavnostní shromáždění v ZDŠ k 61.výročí VŘSR
 kulturní pořad. - PO, ZDŠ, OB
- 14.11. Vzpomínka na 61.výročí VŘSR před přednáškou
 ČSČK - ČSČK, OB
- 16.11. Beseda: VŘSR v sovětské literatuře pro žáky
 - SČSP, PO
- 16.11. Beseda pro členy SČSP a veřejnost :
 Regionální historie Poniklé a Přívlaky - SČSP, OB
- 21.11. Besedy nad vybranými díly sov.autorů
 /Kříž.oesta a d./ - LK, OB
- 23.11. Sovětský film: Borisek - malý seržant
 zvláštní filmové představení pro ZDŠ - OB, PO
- 12.12. Ukončení MČSP v ZDŠ - pásmo krátkých filmů
 o životě v SSSR - SČSP, OB
- 14.12. Ukončení MČSP, význam smlouvy s SSSR z r.1943
 před zasedáním MNV - SČSP, OB

XXXXX

Epidemie cholery v minulém století . JUDr.Holubec Mirosl.

Epidemie, které v minulosti vznikaly jako průvodní jev války a
 hladových let, sužovaly lidstvo od pradávna. Jejich vznik ovlivňova-
 ly i nedostatečná hygiena a minimální nebo vůbec žádná zdravotní péče

to ještě primitivní a mnohdy ještě zdraví škodící. Ještě v minulém století když zdravotní péče již byla na určitém stupni, působily u nás epidemie značná úmrtí. Tak během devatenáctého století se vyskytlo i několik epidemií cholery, z nichž se naší obce nejvíce dotkly dvě - v letech 1832 a 1866.

Již počátkem roku 1831 proskakovaly zprávy o hrozné epidemii cholery v Asii /proto nazývána asijská cholera/, která se nezadržela na západ do Evropy. Celá Evropa žila v hrůze, neb cholera všude tam, kde se vyskytla, způsobovala obrovské ztráty na životech a nebylo prostředku k jejímu zastavení. Postupně zachvátila evropské Rusko a přes Polsko se šířila dále. Marně vlády se ji pokoušely zadržet tím, že uzavíraly svoje hranice a snažily se provádět tehdejší primitivní preventivní opatření. Také tehdejší Rakousko, jehož součástí byly i naše země, uzavřelo svoji celou severní a severovýchodní hranici od Sazka až po Bukovinu, to je i v našem kraji hranici mezi Čechy a pruským Slezskem táhnoucí se přes hřebeny Krkonoš. V lesích, podle hranic, byly vykáceny široké průseky a zřízeny zářezy a v místech bez lesů vyhloubeny příkopy a svaly. Celá tato, tzv. sanitární linie, byla dnem i nocí strážena nejprve místním obyvatelstvem a později vojskem. Nikdo, kdo se nepodrobil čtyřicetidenní karanténě, nebyl do země vpuštěn a kdo se o to pokoušel nelegálně a na výzvu se nezastavil, byl zastřelen. Prováděla se i denní infekce listovních zásilek z ciziny. K zamezení nebezpečí nákazy se tehdy poprvé u nás v masovém měřítku počalo používat chlorové vápno, které zdarma bylo úřady vydáváno. Mnozí prostí lidé, kteří se s chlorovým vápnem setkali poprvé a nebyli náležitě o jeho používání poučeni, jej požívali jako prášky a tím docházelo k jejich onemocnění, které mnohdy končilo i smrtí. Z toho vznikly pověsti, že pání chtějí chudý lid otrávit a lidé pak odmítali jakékoliv léky.

Přes všechna tato opatření koncem roku 1831 pronikla cholera i do našich zemí a na jaře 1832 se objevila i v našem kraji. Dne 19. dubna jako první její obět v Poniklé zemřela Eleonora Martinová z čp. 108. V květnu nedošlo k žádnému úmrtí, ale v červnu propukla cholera plnou silou. Během měsíce června v Poniklé na cholera zemřelo 20 osob. Potom epidemie slábla - v červenci zemřely 3 osoby a poslední úmrtí na cholera bylo 16. srpna - Anna Jancáková z čp. 45. Z některých domů si vyžádala i více životů - tak z čp. 179 zemřely 4 osoby, z čp. 20 manželé František a Anna Noskovi, z čp. 22 Kateřina Holubová s dvouletým synkem a z čp. 96 manželé Ignác a Anežka Noskovi. Tak během krátké doby v Poniklé si vyžádala cholera 25 životů.

Ve válečném roce 1866 zasáhla naší obec další epidemie cholery a vedle ní i tyfu. Od počátku roku 1866 do července zamřelo na tyfus v Poniklé 10 osob. Počátkem října se pak objevila cholera, na kterou od 2. do 17. října, t.j. za 15 dní, zemřelo 23 osob. Koncem října pak zemřely ještě další 4 osoby na tyfus. I tehdy v některých rodinách zemřelo více osob jako např. z čp. 25 dva synové Jana Holubce, z čp. 84 matka a dcera Tomíčkovy, z čp. 112 Marie Hanušová s ročním vnukem a z domu čp. 205 manželé Jáchim a Anežka Hájkovi.

Kolik žalu a utrpení tyto epidemie v naší obci způsobily. Kolik hrůzy a strachu o své milé lidé prožili, neb nikdo si před zákeřnou chorobou nebyl jist. Co bylo pláče v postižených rodinách, kolik dětí osiřelo, kolik rodičů ztratilo děti o manželů životního partnera. Dávno již tato neblahá léta upadla v zapomnutí a o tehdejších událostech se dozvídáme z vybledlých zápisů. Dnes, v době dokonalé lékařské péče, si již ani o hrůzách, ve kterých tehdy žili naši předkové, nedovedeme učinit náležitou představu.

neprůtrživé klimatické podmínky podstatně ovlivnily vývoj porostů. Bylo to krupobití dne 4. června, které nejcitelněji zasáhlo porosty lnu. Vytvořením kolének a přelámaním došlo ke škodám na jakosti. Ve velké míře byla poškozena i ozimá pšenice. Zasažený oves byl poškozen vichřicí o průtrži mra-

Pro nadbytečné srážky pomalu dozrává i jarní obilí. Pro nepříznivým vývojem počasí se oddálila veškerá sklizeň i podzimní práce. ale neřešitelnou skutečností zůstává k 8.10.1978 oca 120 ha jarních obilovin. Přebytek srážek brání sklizni

Pro nás smutnou. Přes zvýšený osev byl sklizen voelku dobře. Stejná situace i ve sklizni brambor. Poděkování si zaslouží především vedení ZDS v čele se s. ředitelem Palasem, který dle počasí uvolňuje práci ke sklizni. Pochválit musíme všechny, kteří svým kladným přístupem přiloží ruku k dílu a pomáhají nám zachránovat úrodu. Jsou především žáci 6. - 9. třídy, kteří pomáhali vybírat brambory. Vlastního ocenění zaslouží si i chlapi z 9. třídy, kteří ve 2 odpo-

lednech pomáhali při obracení a stavění lnu pod vedením učitele s. Sindeláře, který osobním příkladem podchytil iniciativu žáků. Při letošním vývoji počasí, kdy dochází ke zvrátům ve vývoji je obtížné dojednat brigádu na určitý den. Je třeba ihned, jakmile se sklizen nejen oddálí, ale může i znemožnit.

Práce traktoristů i stavební skupiny při nakládání brambor nutno rovněž ocenit. Práce i jízda v rozbláceném terénu je mnohem obtížnější než jiná léta. Ve ztížených podmínkách pracují i ošetřovatelé skotu na pastvě, kde přístupové cesty i vlastní pastviny jsou silně blátivé.

XXXXXX

Průběh počasí ve 3. čtvrtletí r. 1978 ing. B. Malý

Jestliže srážkové poměry v měsíci červenci a do 2. dekády srpna byly pro sklizňové práce nepříznivé, tak ve zbývající části 3. čtvrtletí nedošlo ke zlepšení.

Bylo-li v červenci 16 srážkových dní, tak v srpnu to bylo 17 a v září dokonce 24 dní. Za 3. čtvrtletí letos přišlo 57 dní z celkového počtu 92 dní.

Srážky v červenci představují 105 mm, v srpnu 192,3 mm a v září 179,1 mm. To činí úhrnem 466,4 mm / což se blíží celoročním srážkám na Zatecku a představuje téměř jednu polovinu srážek celoročních, které spadnou u nás v průměrném roce /.

Jak již bylo posledně vzpomenuto, nejvíce srážek za 24 hodin napadlo při průtrži mračen doprovázených vichřicí dne 8. srpna, a to 83,7 mm. Dalšími dny, které následují podle vydatnosti srážek jsou: 22. září - napadlo 29,3 mm srážek, 10. září - srážky představovaly 28,4 mm a nakonec 9. července, kdy napadlo 24,9 mm srážek. Ostatní srážkové dny napršelo pod 20 mm za 24 hodin.

Nejvíce dní bez srážek po sobě následujících bylo 16, a to od 22. července do 6. srpna. Ve zbývající části čtvrtletí bylo jen 2 x období po 4 dnech, kdy nepršelo a to od 19. 8. do 22. 8. a dále od 14. 9. do 17. 9. 1978

teploty v červenci bylo celkem 15 dní bez srážek, tak v srpnu jen 14 dní a v září dokonce jen 6 dní. Při srovnání srážek s celostátním průměrem, který v měsíci září dosáhl cca 54 mm srážek jsme tento výsok překročili. Některé části v září dokonce trpěly nedostatkem vody/měsíční úhrn jen Na druhé straně Labská bouda zaznamenala 304 mm srážek. Na povšimnutí stojí některé údaje, které byly zjištěny na území republiky. Nejbohatší srážky v celoročním průměru jsou: Bílý potok v Jizerských horách se 1705 mm, Lysá hora s 1532 mm, Vysoké Tatry - Zbrojnická chata se 2130 mm na Slovensku.

Nejvyšší denní srážky v tomto století byly naměřeny 9.7.1903 v Rychlebských horách a to 240,3 mm. Absolutní rekord všech srážek na našem území zjišťovaly drží Bedřichov v Jizerských horách ze dne 29.7.1897 srážkami 345 mm.

Jak na počátku prázdnin, tak ani v jejich průběhu jsme se mnoho neohřívali. Letní tropická vedra v době sušení sena byla jenom snem nejen zemědělců, ale i rekreatantů. Poniklé jsme začali teplotu měřit dnem 14.července, po obdržení thermohydrografu u ÚVSH Hradec Králové. Od tohoto data do konce měsíce činila průměrná teplota 14,81 °C. Jak již bylo posledně vzpomínáno, nejvyšší teplota v červenci činila 27 °C a nejnižší 4 °C. Srpen byl již ochladnější. Průměrná měsíční teplota dosáhla 13,03 °C. Nejteplejším dnem měsíce byl 1.srpen, kdy průměr byl 22 °C. Za průměrné teplé období můžeme označit počátek srpna do 7. To se teploty pohybovaly sice pod 20 °C, ale nad 15 °C v denním průměru. Pak s příchodem deštivého počasí došlo i k poklesu teplot, a to v denním průměru pod 15 °C. K výraznějšímu ochlazení došlo 26.8. až do konce měsíce, kdy denní průměr nedosáhl ani 10 °C. Nejtepleji bylo 1.srpena v 15 hod., kdy rtuť vystoupila na 28 °C. Naopak nejchladněji bylo před 01,00 hod. dne 29.8., kdy teplota poklesla na 3,5 °C.

Tak jako ve srážkových dnech, tak i v poklesu teplot pro vývoj vegetace bylo září nepříznivé. S blížícím se podzimem poklesávala i teplota. Měsíční průměr dosáhl již jen 9,06 °C. I nejvyšší dosažená teplota a to dne 16.9. byla nižší - jen 21,0 °C. Na druhé straně nejmenší teplota dne 28.9. byla 1 °C.

Měření slunečního svitu se provádí na meteorologických stanicích vyššího řádu. Jelikož Ústav pro vědeckou soustavu hospodaření v souvislosti s prováděním pokusu s dosoušením sena předebratým vzduchem měl zájem o zjištění délky a intenzity slunečního svitu, tak od lékařské fakulty v Hradci Králové zapůjčil heliograf.

Získané údaje jsou zajímavé k porovnání se srážkami a průměrnými teplotami. S měřením bylo započato 14.července. Od té doby do konce měsíce slunce svítilo neb aspoň na chvíli vysvitlo po 15 dní v celkové délce 106 hodin, t.j. cca 7 hodin denně. V měsíci srpnu to bylo 20 dní a to po dobu 142 hodin, tedy opět cca 7 hodin denně. Měření bylo ukončeno 17.zářím, kdy byl heliograf odevzdán opět na lékařskou fakultu. Do té doby slunce svítilo po 10 dní v celkové délce 52 hodin.

Kromě měření slunečního svitu, které bylo přerušeno z výše uvedeného důvodu, budeme ve sledování teplot a množství srážek dále pokračovat.

XXXXXX

Písemné příspěvky do příštího čísla zpravodaje "Pod horami" zašlete do 10.prosince 1978 !!!

XXXXXXXXXX

Pionýrský tábor "Krčkovice".

Prázdniny se chýlily ke konci a náš oddíl odjížděl na pionýrský tábor. Jak sluníčko svítilo a bylo teplo, odcházeli jsme se koupat do rybníku. Večer jsme se sešli u táboráku, kde jsme zpívali a hráli scénky. Hlídky pak v noci oheň udržovaly. Jednoho dne se uskutečnila táborová olympiáda. Skládala se ze skoku do dálky, vrhu koulí, hodů granátem a běhu na 50 m. Naši pionýři obsadili jedny z předních míst. Také jsme hráli vybíjenou, kterou naše mužstvo vyhrálo. Na oplátku jsme hráli fotbal, který šel na výlet na Kost a Humprecht, který se nám líbil. Náš oddíl proběhla soutěž "Partyzánský samopal". Zde závodily dvojhlídky. Chlapci obsadili druhé místo a dívky také. Poslední den se nám velmi líbil a chtěli bychom jet znovu. Děkuje členové hlídky. Chlapci obsadili druhé místo a dívky také. Tábor se nám velmi líbil a chtěli bychom jet znovu. Děkuje souběžce Vinklářové a souběžce Skovajsové, které nám umožnily pobyt v táboře.

XXXXX

J. Jon

oddíl : Rudý karafiát

Od 1. září 1978 bylo zrušeno obvodní oddělení VB ve Vysokém n. Jiz. Obec Poniklá byla od tohoto data přidělena do obvodu Jilemnice. Obraťte se proto se svými záležitostmi výhradně na obvodní oddělení VB v Jilemnici č. tel. 2333.

XXXXX

Upozorňujeme naše občany na dodržování veterinárně ochranných opatření proti vzteklině, které vydalo Okresní veterinární zařízení.

- 1/ V ohnisku nákazy a v ochranném pásmu se nařizuje kontumace psů a koček. Zákaz volného pobíhání psů po dobu 3 měsíců. Zvířata musí být v době kontumace bezpečně uzavřena v prostoru volně nepřístupném lidem a zvířatům nebo opatřena náhubkem tak, aby neohrožovala pokousáním nebo poraněním lidí a zvířat.
- 2/ Nařizuje se odstřel lišek, jezevů a ostatních divoce žijících zvířat podezřelých z přenosu nákazy. Ulovené lišky a jezevci se předávají na veterinární středisko v igelitovém pytli, proti odměně Kčs 150,-.
- 3/ Nařizuje se utracení psů a koček, u kterých nejsou dodržována kontumační opatření a to ve spolupráci s členy Českého mysliveckého svazu, kteří jsou tímto úkolem pověřeni.
- 4/ Upozorňujeme obyvatelstvo a rekreaanty na nebezpečí hroziící z pokousání a styku s nemocnými zvířaty, ať domácími nebo divoce žijícími, která při onemocnění ztrácejí svoji přirozenou plachost.

Lidé poranění těmito zvířaty, musí vyhledat lékařské ošetření. Zvíře, které poranění způsobilo, musí být veterinárně vyšetřeno. Nařizuje se neškodné odstranění uhynulých a utracených zvířat, jakož i desinfekce objektů a předmětů, které přišly nebo mohly přijít do styku s nakažlivinou. Nedodržení ochranných opatření bude stíháno podle § 7, zák. č. 60/61 Sb.

Okresní veterinární lékař:
MVDr. V. Šebek

XXXXX

Společenská kronika

12. měsíci září a říjnu 1978 oslavili naši spoluobčané tato svá životní jubilea:

10 let :
12.9.1978
13.9.1978
25.10.1978

Pohořalá Marie , Poniklá-Přívlastka čp.396
Fišerová Vilemína , Poniklá-Přívlastka čp.390
Polák Gustav , Poniklá čp.306

10 let svatby :
20.10.1978
20.10.1978
27.10.1978

František a Marie Jancákovi, Poniklá čp.206
Josef a Marie Skalští, Poniklá čp.235
Oldřich a Božena Škrabálkovi, Poniklá čp.173

Redakce místního zpravodaje "Pod horami" přeje všem výše uvedeným spoluobčanům do dalších let života dobré zdraví, duševní svobodu, spokojenost a dobrou pohodu.

Dne 21. října 1978 oslavili v obřadní síni MNV v Poniklé zlatou svatbu manželé Jancákovi a Škrabálkovi, manželé Skalští v rodinném kruhu. MNV a SPOZ jim děkuje za celoživotní dílo, výchovu dětí a všechno, co pro rozkvět naší společnosti udělali.

XXXXXX

Vzpomínka zesnulých bude tuto neděli 29. října 1978 od 13,30 hod. u smuteční obřadní síně v Poniklé. Bude účinkovat dechová hudba OB Jilemnice, pod řízením s.O. Hanuše.

XXXXXX

Za vše, co je ve mně dobrého, vděčím knize

Vážení občané, nezapomínáte, že je v naší obci knihovna? Přiblížila se doba dlouhých zimních večerů. Tu pak jistě rádi sáhnete po dobré knize, která Vám poskytne zábavu a poučení. Místní lidová knihovna má bohatý výběr knih a jistě i Vy si budete moci zapůjčit knihu podle Vašich zálib a zájmů. Vypůjční doba v knihovně je pravidelně každé úterý od 16 - 18 hodin.

XXXXXX

Lesní závod Harrachov nabízí všem občanům samovýrobu na palivové dřevo pro zajištění topné sezony 1978 - 1979.

Všichni občané, mající o tuto samovýrobu zájem se mohou hlásit na příslušných polesích nebo přímo u lesních, od kterých dostanou podrobné informace. Samovýroba bude zadávána v porostech, kde je větší výskyt souší nebo zbytků po těžbě, co nejblíže místa bydliště každého zájemce. Sídla jednotlivých polesí : Harrachov, Vítkovice, Jilemnice, Semily, Turnov, Horní Polubný.

Cena paliva vyrobeného zájemcem : v rovinatém terenu 5-10 Kčs za 1 m³
v kopečkovitém terenu 2-5 " " "

Lesní závod Harrachov